

През май ще има благоприятни условия за развитието на редица гъбни болести при житни, зеленчукови и овощни култури

Автор(и): Растителна защита
Дата: 03.05.2026 *Брой:* 5/2026

През първата половина от първото десетдневие на май агрометеорологичните условия ще се определят от неустойчиво и хладно за сезона време. Във високите котловинни полета се прогнозира ниски минимални температури и вероятност за образуване на слани, което трябва да се има предвид при разсаждане на зеленчуковия разсад.

Очакваните валежи в началото на май ще подобрят влагозапасите в 50cm почвен слой и условията за развитие на встъпилите в репродуктивен стадий зимни житни култури.

Критични ниски температури в началото на май ще създадат риск от повреди, както при овощните видове, които ще са във фази - от край на цъфтежа до образуване и нарастване на завръза, така и при засадения в градините зеленчуков разсад. Възможни са щети и при посевите с поникналите пролетни култури, чувствителни към ниски температури.

Прогнозираните поднормени температури ще забавят вегетационните процеси при всички земеделски култури. Пшеницата и ечемикът ще са във фазите вретенене и развитие на флагов лист. При засетите посеви със слънчоглед и царевица, ще преобладават фазите поникване и листообразуване. Препоръчително е да се следи за появата на царевичен хоботник, който може да нанесе значителни щети, при плътност - над два броя възрастни на квадратен метър.

През втората половина от първото и началото на второто десетдневие се прогнозира повишение на температурите и ускоряване на вегетационните процеси при земеделските култури. През този период при пшеницата и ечемика ще протичат фазите вретенене, преход към изкласяване и фаза изкласяване при посевите на места в Дунавската равнина.

Развитието на земеделските култури през второто и началото на третото десетдневие на май ще се осъществява при температури близки до климатичните норми. През първата половина от третото десетдневие се очакват валежи със стопанско значение, които ще обезпечат повишеното водопотребление на зимните житни култури. През десетдневие при пшеницата и ечемика ще протича формиране и наливане на зърното. В края на май се очакват наднормени температури и напредък в развитието на земеделските култури. При част от посевите с пшеница в североизточните райони ще се наблюдава начало на фаза млечна зрелост.

През месеца при царевицата и слънчогледа ще протича листообразуване. В края на май в Дунавската равнина и в източните райони при слънчогледа, засят в агротехнически срок, ще се наблюдава начало на фаза бутонизация.

Жълтата ръжда е широко разпространена в по-северните и хладни райони, а у нас се проявява при продължителна влажна и хладна пролет. Важна предпоставка за нейното бързо разпространение са постоянните и силни ветрове, които пренасят патогена на огромни разстояния. Напада главно пшеницата, ечемика и ръжта, както и голям брой житни тревни видове. При благоприятни условия (температура и атмосферна влага), тя се разнася изключително бързо и нанася значителни щети на зърнопроизводство, достигащи 50% и повече процента от добивния потенциал на културите.

Повишението на температурите и високата въздушна влажност през второто и третото десетдневие на май ще създадат благоприятни условия за развитието на редица гъбни болести: ръжди (кафява, жълта), септориоза и фузариоза по пшеницата; мани по зеленчуковите култури и лозата; сачмянка и струпяване по овошките, сиво гниене по ягодите, кафяво гниене по плодовете на ранните сортове череши.

*Кубинската мана е повсеместно разпространена у нас и се причинява от патогенната гъба *Pseudoperonospora cubensis*. Освен краставиците напада и пъпешите, дините и други тиквови. Това е заболяването с най-голямо икономическо значение при отглеждане на краставици.*

По-подходящи условия за провеждане на растителнозащитни пръскания ще се създават през втората половина на първото и второто десетдневие и през последните дни от месеца.

Повреди нанесени от ларвата на обикновената житната пиявица (Ouleta melanopus L.)

През месеца трябва да продължи обследването на зимните житни култури за вредители: житна дървеница, житна пиявица и при численост над прага на икономическа вредност е необходимо при първа възможност да се извърши третиране.

Възрастно на шарен гроздов молец

При лозата трябва да се следи за появата на гъсениците от първото поколение на шарения гроздов молец и за повреди от акари (жълт лозов акар).